Kijk op Exoten, nr 54 / September 2026

Termieten als huisdier

Jinze Noordijk, EIS Kenniscentrum Insecten

Nederland herbergt, zij het in laag aantal, enkele gevestigde exotische termietensoorten. Dit is een relatief nieuw verschijnsel en recent is een risicobeoordeling verschenen met de stand van zaken en enkele verwachtingen voor de toekomst. Hierin is niet opgenomen dat er ook termieten als huisdieren worden gehouden. Komt dit ook voor?

Te koop

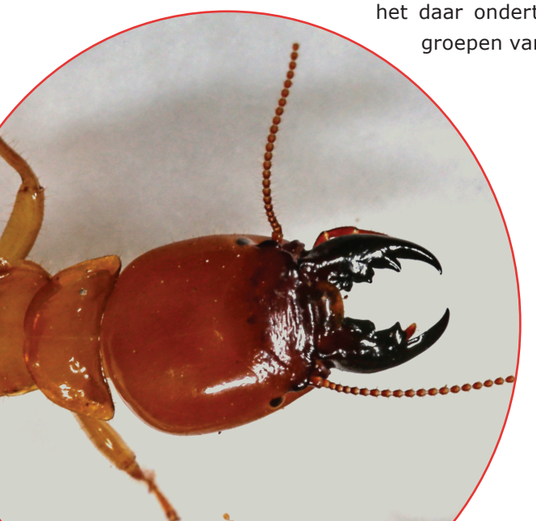
De NVWA voerde zelf een korte zoektocht op internet uit. Het leverde bewijs dat termieten ook als huisdier worden gehouden. Op internetfora en andere plekken hebben personen het over hun huisdieren. Er lijken momenteel geen formele Nederlandse aanbieders te zijn, dat wil zeggen met een officiële web- of huisdierwinkel. De verkoop vindt plaats door liefhebbers. Het lijkt allemaal heel beperkt, en het gaat om slechts enkele liefhebbers die aan verkoop of ruil doen.

Buitenland

In het buitenland zijn er wel officiële verkopers en ook veel aanbieders vanuit hun privékweken. Natuurlijk zijn er veel landen waar termieten inheems zijn en daar is het dan ook veel gemakkelijker om zelf een kweek te starten, bijvoorbeeld na het verzamelen van een gevleugelde koning en koningin. Vervolgens kunnen de kleine insecten gemakkelijk per post worden verstuurd, de hele wereld over. Dit verschijnsel zien we inmiddels bij allerlei soorten kleine dieren, zoals spinnen, wandelende takken, mieren, etc. Het is gissen hoeveel en welke huisdiersoorten er in Nederland aanwezig zijn.

Risico's

Het ontsnappen of loslaten van huisdieren is een belangrijke introductieroute voor invasieve exoten. Sommige termietensoorten kunnen zich ook invasief, of minstens overlastgevend gedragen in Nederland, zo blijkt inmiddels. Er is echter geen bewijs dat er ooit in Nederland termieten zijn ontsnapt bij of losgelaten door een hobbyist. Ook in de wetenschappelijke literatuur konden geen gevallen worden gevonden in Europa. Nu nog geen probleem dus, maar wie weet staat het nog te gebeuren, want de mogelijkheden en interesses in rariteiten als huisdieren nemen toe. Er is verder ook geen wet- of regelgeving die aan het houden van, of de handel in termieten beperkende voorwaarden stelt. Wellicht wordt het daar ondertussen wel tijd voor en is het direct te regelen voor andere groepen van kleine dieren.

Figuur 1. Kop van de nathouttermiet (Hodotermopsis sjostedti). (Foto: Jan Šobotnik, CC BY-SA 4.0)

Figuur 2. De nathouttermiet (Hodotermopsis sjostedti) wordt door een Nederlandse kweker te koop aangeboden. (Foto: Jan Šobotnik, CC BY-SA 4.0)

Figuur 3. Grondtermieten Reticulitermes. (Foto: Johnny N. Dell, Bugwood.org, cc 3.0)

Verder lezen

Bureau Risicobeoordeling & onderzoek, 2023. Signaaladvies over de risico's van uitheemse termieten voor Nederland. Klik hier.

Bureau Risicobeoordeling & onderzoek, 2026. Advies van Bureau Risicobeoordeling & onderzoek over de opkomende risico's van termieten voor natuur en woningen. Klik hier.

Noordijk, J. & A. Kuiper, 2024. Opmars van termieten. Kijk op Exoten 12(4): 4–5. Klik hier.